Ministerstwo
Infrastruktury

Sekretarz stanu
Rafał Weber

Znak pisma: DTD-6.4311.15.2023.5
Warszawa, 28 kwietnia 2023

Według rozdzielnika

Szanowni Panowie Prezesi
Szanowny Panie Przewodniczący,

informuję, że resort infrastruktury dokonał analizy przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2201) dotyczących aktualnie obowiązujących wymogów związanych z posiadaniem bazy eksploatacyjnej przewoźnika drogowego oraz sposobu wyznaczania zarządzającego transportem przez przedsiębiorcę transportowego.

Powyższa analiza została przeprowadzona z uwzględnieniem dotychczasowych doświadczeń w zakresie wydawania uprawnień przewozowych i kontroli spełniania wymogów będących podstawą do wydania tych uprawnień oraz dyskusji nad tym zagadnieniem toczącą się podczas cyklicznych spotkań przedstawicieli resortu infrastruktury, Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego z organizacjami reprezentującymi przewoźników drogowych. Ponadto prowadzone przez Główny Inspektorat Transportu Drogowego wraz z innymi służbami kontrolnymi działania kontrolne, szczególnie względem przedsiębiorców z kapitałem rosyjskim i białoruskim wykazały, że może dochodzić do nadużyć w zakresie spełnienia wymogu dotyczącego posiadania baz eksploatacyjnych przez tych przewoźników. Występują bowiem sytuacje, kiedy pod jednym adresem bazy eksploatacyjnej, działalność prowadzi kilkanaście przedsiębiorców transportowych dysponujących określoną liczbą pojazdów, gdzie obowiązek posiadania liczby miejsc postojowych odpowiadającej co najmniej 1/3 liczby pojazdów zgłoszonych przez przewoźnika drogowego do organu wydającego zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego nie jest spełniony. Ponadto z przeprowadzonej analizy wynika, że niektóre osoby pełnią funkcję zarządzającego transportem nawet w kilkudziesięciu przedsiębiorstwach transportowych, co może rodzić podejrzenia, że zarządzający nienależycie wypełniają swoje obowiązki.

W tym aspekcie przygotowane zostały propozycje przepisów mających na celu wzmocnienie wymogów spoczywających na przewoźnikach drogowych w odniesieniu do obowiązku posiadania bazy eksploatacyjnej oraz zasad wyznaczenia zarządzającego transportem.

Mając powyższe na uwadze, przesyłam poniżej propozycję przepisów dotyczących wskazanych zagadnień, z prośbą o przedstawienie opinii Państwa Organizacji w zakresie zasadności ich ewentualnego wprowadzenia do krajowego porządku prawnego.

I. Baza eksploatacyjna

1) w art. 5 po ust. 2d dodaje się ust. 2e w brzmieniu:

„2e. Do określenia warunków i obliczenia wymiarów miejsca postojowego zastosowanie mają przepisy wykonawcze techniczno-budowlane, wydane na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 poz. 682)"

2) po art. 7e dodaje się art. 7 f w brzmieniu:

„Art. 7f. 1. Baza eksploatacyjna nie może być usytuowana na gruntach i budowlach niezwiązanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70).

2. W przypadku gdy co najmniej dwóch przedsiębiorców wykorzystuje tę samą nieruchomość na cele bazy eksploatacyjnej każdy z nich musi posiadać oddzielnie wydzielone miejsca postojowe dla pojazdów wykorzystywanych w transporcie drogowym. Zabronione jest korzystanie z tych samych miejsc postojowych przez więcej niż jednego przedsiębiorcę.

3. W celu ustalenia spełnienia warunków usytuowania bazy eksploatacyjnej organ właściwy w sprawach, o którym mowa w art. 7, może zwrócić się do właściwych organów w celu ustalenia przeznaczenia nieruchomości oraz możliwości usytuowania na nim bazy eksploatacyjnej.".

3) w art. 14 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli zmiany, o których mowa w ust. 1 pkt 1, polegają na zwiększeniu liczby pojazdów, przedsiębiorca jest obowiązany:

1) udokumentować zdolność finansową dla każdego zgłoszonego pojazdu samochodowego, zgodnie z art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, i może wystąpić z wnioskiem o wydanie dodatkowych wypisów z zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub z licencji;

2) złożyć oświadczenie, o którym mowa w art. 7a ust. 3 pkt 3."

Zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, przedsiębiorca wykonujący zawód przewoźnika drogowego musi spełniać wymóg posiadania rzeczywistej i stałej siedziby w jednym z państw członkowskich.

Ustawą z dnia 26 stycznia 2022 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym, ustawy o czasie pracy kierowców oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 209) wdrażającą do krajowego systemu prawnego przepisy Pakietu Mobilności I, zmienione zostały zasady dotyczące bazy eksploatacyjnej. W przepisach krajowych wskazano, że przewoźnik drogowy musi dysponować bazą eksploatacyjną, znajdującą się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wyposażoną co najmniej w miejsca postojowe dla pojazdów wykorzystywanych w transporcie drogowym w liczbie odpowiadającej co najmniej 1/3 liczby pojazdów zgłoszonych przez przewoźnika do organu wydającego zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego.

Jednocześnie przedsiębiorcy posiadający wydane zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego udzielone przed dniem wejścia w życie nowelizacji ustawy o transporcie drogowym wdrażającej Pakiet Mobilności I, mieli obowiązek dostosować się

do nowych wymagań w zakresie bazy eksploatacyjnej, w terminie do dnia 1 stycznia 2023 r. Przedsiębiorcy byli obowiązani również w terminie do dnia 15 stycznia 2023 r. do złożenia do organu wydającego zezwolenie oświadczenia, że dysponują bazą eksploatacyjną wraz ze wskazaniem adresu tej bazy, jeżeli adres ten jest inny niż adres przedsiębiorcy wskazany we wniosku o wydanie zezwolenia.

Biorąc pod uwagę prowadzone działania kontrolne polegające na weryfikacji spełnienia przez przewoźników drogowych wymogu posiadania bazy eksploatacyjnej, w chwili obecnej zasadne wydaje się doszczegółowienie przepisów ustawy o transporcie drogowym, tak aby wprost wskazywały, że baza eksploatacyjna może być usytuowana wyłącznie na gruntach i budowlach związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, a do określenia warunków i obliczenia wymiarów miejsca postojowego zastosowanie mają przepisy wykonawcze techniczno-budowlane, wydane na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane. Ponadto, mając na uwadze cel jaki ma spełniać baza eksploatacyjna, zasadne jest wprowadzenie zakazu korzystania z tych samych miejsc postojowych przez więcej niż jednego przewoźnika drogowego.

Dodatkowo mając na uwadze, że przedsiębiorcy zgłaszają często jedynie jeden pojazd na etapie składania wniosku o wydanie uprawnienia, a następnie po wydaniu zezwolenia następuje rozszerzenie taboru o dalszą, często znaczną liczbę pojazdów, właściwym wydaje się doprecyzowanie przepisów z tym związanych. Proponuje się, aby w przypadku zwiększenia liczby pojazdów, przedsiębiorca był zobowiązany do aktualizacji oświadczenia o posiadaniu odpowiedniej bazy eksploatacyjnej. Dzięki temu organ udzielający zezwolenia uzyska możliwość weryfikacji spełnienia warunku posiadania odpowiedniej bazy, zawierającej wymaganą liczbę miejsc postojowych również na tym etapie.

II. Zarządzający transportem

Propozycja zmian do ustawy o transporcie drogowym:

1) po art. 7c dodaje się art. 7ca w brzmieniu:

„Art. 7ca. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, zarządzający transportem może kierować operacjami transportowymi nie więcej niż u trzech przewoźników drogowych, których łączna flota nie może przekroczyć 40 pojazdów.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy przypadku, gdy zarządzający kieruje operacjami transportowymi u jednego przewoźnika drogowego.

3. Zarządzający transportem wyznaczony zgodnie z ust. 1 i 2 nie może zostać wyznaczony jednocześnie na podstawie art. 4 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009.”.

Przepisy ustawy o transporcie drogowym w pełni nie precyzują spraw dotyczących zasad wyznaczania zarządzającego transportem, gdyż w tym zakresie stosuje się bezpośrednio przepisy art. 4 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009. Stosowane bezpośrednio przepisy wskazanego rozporządzenia nie przewidują zakazu łączenia zarządzającemu funkcji u różnych podmiotów, jeżeli jest on wyznaczony zgodnie z art. 4 ust. 1, ani łączenia

funkcji zarządzającemu wyznaczonemu zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia z funkcją zarządzającego na podstawie umowy (art. 4 ust. 2).

Praktyka pokazuje, że osoby pełnią funkcje zarządzającego transportem w kilku, a nawet kilkudziesięciu przedsiębiorstwach transportowych. Taka sytuacja powoduje, że zarządzający transportem może w nienależyty sposób wypełniać swoją funkcję, co przekłada się bezpośrednio na jakość zarządzania przedsiębiorstwami transportowymi, a przede wszystkim stawia pod znakiem zapytania, czy przedsiębiorca spełnia wymóg posiadania kompetencji zawodowych, który jest warunkiem wykonywania zawodu przewoźnika drogowego. Sytuacja ta także ułatwia znalezienie na rynku pracy i wyznaczenie zarządzającego transportem przez przedsiębiorstwa transportowe z obcym kapitałem, które po wybuchu wojny w Ukrainie rozpoczęły działalność gospodarczą w Polsce.

Ustawodawca unijny daje jednak możliwość doprecyzowania przez państwa członkowskie zasad wyznaczania zarządzającego transportem na podstawie art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009. Ewentualne wprowadzenie nowych zasad wyznaczania zarządzającego transportem będzie odpowiadało celowi regulacji zawartych w rozporządzeniu (WE) 1071/2009, jakim jest zapewnienie rzeczywistego, a nie jedynie formalnego, czy wręcz fikcyjnego zarządzania transportem w przedsiębiorstwie.

Jednocześnie informuję, że w zakresie przepisów dotyczących zarządzającego transportem, opracowane zostałyby przepisy przejściowe, które zapewniłyby aktualnie funkcjonującym przewoźnikom drogowym odpowiedni okres umożliwiający spełnienie nowych warunków dotyczących zarządzającego transportem.

Mając powyższe na uwadze zwracam się z prośbą o wyrażenie opinii na temat przedstawionych powyżej propozycji przepisów prawnych, w terminie do 8 maja 2023 r.

Z poważaniem,

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Rafał Weber

Sekretarz Stanu

Rozdzielnik:

1. Pan Jan Buczek – Prezes Zrzeszenia Międzynarodowych Przewoźników Drogowych w Polsce;
2. Pan Tadeusz Gajownik – Prezes Zarządu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Przewoźników;
3. Pan Rafał Jańczuk – Prezes Polskiego Stowarzyszenia Przewoźników Autokarowych;
4. Pan Piotr Litwiński – Przewodniczący Ogólnopolskiego Związku Pracodawców Transportu Drogowego;
5. Pan Ryszard Nowak – Prezes Zarządu Stowarzyszenia Polski PKS;
6. Pan Karol Rychlik – Prezes Zarządu Ogólnokrajowego Stowarzyszenia Międzynarodowych Przewoźników Drogowych i Spedytorów „PODLASIE";
7. Pan Mirosław Szczepankowski – Prezes Zrzeszenia Przewoźników Drogowych w Ostrołęce;
8. Pan Zdzisław Szczerbaciuk – Prezes Zarządu Polskiej Izby Gospodarczej Transportu Samochodowego i Spedycji;
9. Pan Maciej Wroński – Prezes Związku Pracodawców „Transport i Logistyka Polska";
10. Pan Władysław Żero – Prezes Zarządu Stowarzyszenia Przewoźników Podlasia.